

Popiežius Jonas Paulius II lankosi Vatikano Radijo lietuviškoje sekcijoje. Iš kairės: Prel. Dr. Vytautas Kazlauskas, lietuviškos programos vedėjas, Popiežius Jonas Paulius II, ir bendradarbiai: Kazimieras Lozoraitis, Saulius Kubilius, Edmundas Putrimas, Rita Abromaitė.

Nuotr. iš ELTA - PRESS in italiano

BRAZILIJOS VYSKUPŲ PAREIŠKIMAS

ryšium su Popiežiaus atvykimu

Pastovios Vyskupų Tarybos nariai, susirinkę federalinėje sostinėje tikslu galutinai aptarti Popiežiaus priėmimą, praneša:

Suprantamas visų Brazilijos vyskupų džiaugsmas Popiežiaus, kaip Visuotinio Ganytojo, apsilankymo proga.

Šv. Tėvas, Brazilijos Bažnyčios iškviestas, pas mus atvyksta kaip visų Brolių, bet taip pat kaip ir Vatikano Valstybės Galva.

Jis atvyksta susitikti su visais geros valios žmonėmis ir kviešti, ir jungti visus į ryškesnę brolybę.

Atvyksta jis pas mūsų tautos vadus, tuo pabrėždamas, kad bet koks autoritetas turi tarnauti bendram pavaldi-

nių labui.

Atvyksta pas visus šios Pietų Kryžiaus šalies žmones, skelbdamas, kad visi mes turim tą patį Tėvą ir kad visi esame broliai.

Atvyksta vietinės mūsų Bažnyčios aplankyti ir visus tikinčiuosius sustiprinti tikėjime, vienybėje, bendrijoje.

Atvyksta kviešti mus visus dar pakilesnėj dvasioj ir ištikimybės pasidarbucti Evangelijos skleidime.

Atvyksta pagyvinti mūsų Bendriją, sustiprinti mūsų brolybės ryšius, apginti mūsų visų gyvybinius reikalus.

Atvyksta dėl visų, bet ypatingai dėl mažyčių, dėl vargstančių, dėl benamių, dėl išstumtų iš visuomenės.

Šitoj perspektyvoj, atvyksta kaip vilties nešėjas. Jis susitiks su Marija, mūsų tautos Motina, kad dar ryškiau išskeltų Dievo malonės veikimą mūsų tarpe.

Popiežiaus apsilankymas mūsų tautai yra labai svarbus. M.Mažvydo biblioteka

tinėj bazilikoje išreiškia mūsų gilius religinius jausmus. Marijos šventovėje Popiežius pabrėš, kad istorijos viešpats yra Dievas, kuris neapleidžia jį mylinčių žmonių.

Kaip Marija stovėjo po kryžiumi, taip ir Popiežius žino ir jaučia mūsų žmonių vargus. Jis kviečia mus susiartinti, susitaikyti, suprasti vieni kitų gyvybinės problemas, leidžiant visiems organizuotis politiniai—ekonomiškai ir socialiniai ir taip užtikrinti kiekvienam jo teises ir dalyvavimą savos istorijos kūryboj. Dėlto Popiežius mums kalbės apie Jėzų Kristų. Nes be Kristaus nėra kelio pas Tėvą. Be Kristaus mūsų vadinamoji brolybė yra nuolat įvairių pavojų ir netikrumų supama.

Piligrimas mūsų žemėje, Popiežius, Evangelijos tarnas, dalyvaus tautos šventkelionėje ir užbaigs savo apsilankymą Fortalezoje.

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
 São Paulo - Brasil Caixa Postal. 4421 - CEP 01000
 Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj iki liepos mėnesio Cr\$.300.00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8.00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Vieno Numerio GARBĖS-LEIDĖJAS Cr. 1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunēios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr.50,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

LIETUVIAI KOVOJO MAŽAI ŽINOMĄ KARĄ

Tokia antrašte žurnalistas Nino Lo Bello, davė straipsnį Rockfordo laikraščiu. Duodamas visas to straipsnio vertimas.

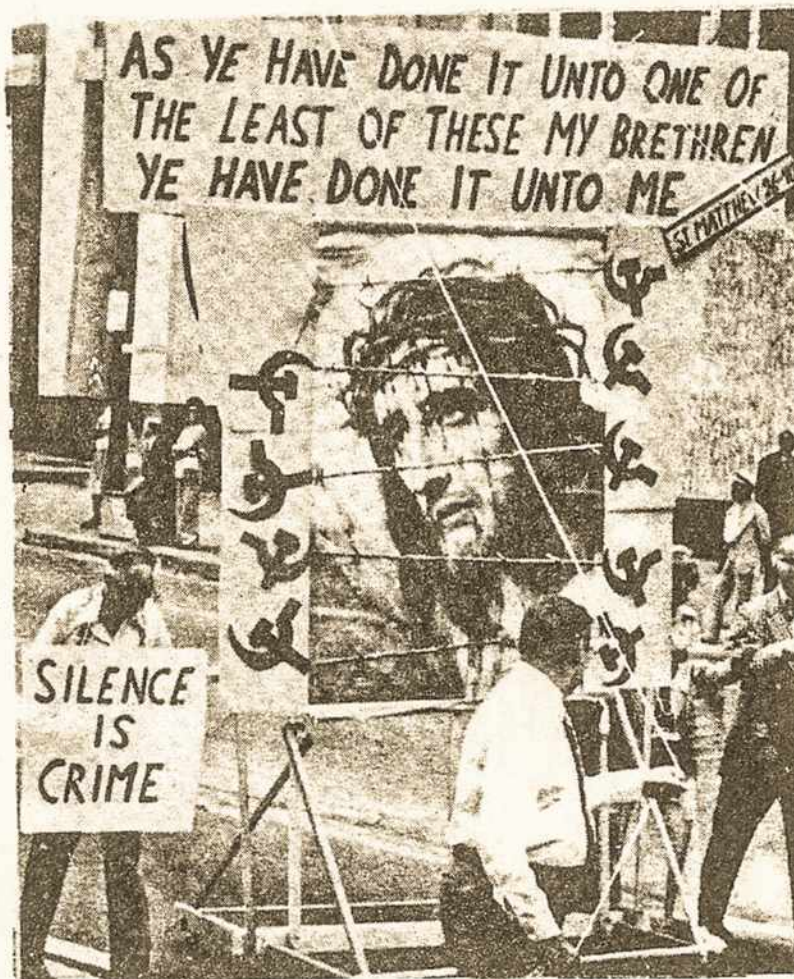
VILNIUS (LIETUVA) USSR

Kada kovos baigėsi gegužės mėnesį 1945 metais ir sąjungininkai šventė džiaugsmingai savo pergalę, bet mažai žinoma buvo pasauliui kad ugingas karštas karas tęsėsi " taikioje " Lietuvoje. Beveik visai nežino - ma istorija Vakarų skaitytojams kaip pasibaigus Antram Pasauliniam karui, lietuvių "Dovydai " kovojo su galingu rusų "Galiotu ". Spauda nepranešė tragiškos istorijos, kaip ta užmiršta Baltijos tauta laikė Rusiją su pančiotą (embroided) laike aštuonių metų konflikto.

Kovodama su blogesniais ginklais Lietuvos Laisvės Armija, vedė nepaliaujamą karą su Sovietų Rusijos okupacinėmis armijomis iki 1952 m. Tarytum geležinių nervų sukilėliai, tyliai organizavo karinį pasipriešinimą prieš komunistų pulkus, bet jiems nepasisėkė patraukti Vakarų arba parodyti Vakarams, kad Lietuva buvo agresijos auka, bet ne partneris sovietinėje valstybėje (USSR).

Lietuviai, laisvės kovotojai turėjo iki 30.000 žmonių, bet negavę medžiaginės ir moralinės paramos išlaisvojo pasaulio, nutarė baigti karinį pasipriešinimą sovietų okupuotame krašte. Laike karinio pasipriešinimo, Lietuvos Pogrindžio Armija, leido laikraščius ir pranešimus, ragindama žmones boikotuoti netikrus rinkimus, naikinti Rusų Armijos sandėlius, likviduoti milicijoj(policijoj) laikomus dokumentus apie Lietuvos patriotus, bausti tautos išdavikus ir taip įžiebė tautos vienybę.

Toliau autorius rašo, kad nors ir pralaimėjo kovą dėl Lietuvos laisvės bet paliko gerai apsaugotus nuo potvynio archyvinius bunkerius pilnus istorinės medžiagos apie lietuvių areštus ir deportacijas, atliktas Sovie-

tų Rusijos. Ir jeigu kada Kremliaus ironai būtų patraukti į jų "Niurbergo" teismą, tai tie bunkeriai patiektų svarbius kaltinamus dokumentus.

Bijodami atkreipti pasaulio dėmesį į šį tylų karą "Gintaro Krašte"(Amber Coast), rusai savo reguliarią armiją pakeitė į NKVD dalinius.

Straipsnio autorius duoda ir skaičius. Nuo 1945 iki 1949 m. rusai neteko apie 80.000 vyrų, be to, apie 4 tūkstančius lietuvių, kurie šnipinėjo išdavinėjo patriotus rusams. Išdėkų pagalba apie 350.000 lietuvių buvo deportuota į tolimus Sovietų Rusijos kraštus, kur daugelis iš jų buvo Arktikos vergų stovyklose.

Kad užbaigti tą partizaninį karą prieš Sovietų Rusiją, iš Kremliaus buvo atsiųtas vienas Stalino patikėti

nis M. A. Suslov. Suslovas partizaninio karo ekspertas, pasižymėjęs vadovavime rusų partizanams Stavropolio srityje, laike nacių okupacijos, tačiau ir jis negalėjo likviduoti ginkluoto pasipriešinimo Lietuvoje. Jis buvo atšauktas atgal.

Matome kaip gerai informuotas amerikiečių žurnalistas apie okupuotos Lietuvos padėtį. Yra ir daugiau tokių žurnalistų, kaip Mr. Bello, kurie žino ir rašo apie rusų okupaciją Lietuvoje. Tik reiktų mūsų organizacijom palaikyti artimesnius ryšius ir iškilus svarbesniam reikalui, manau, jie mielai sutiktų tą klausimą iškelti amerikiečių spaudoje.

Ignas Petrauskas

LAISVOJI LIETUVA

NAUJA KRATŲ IR AREŠTŲ BANGA LIETUVOJE

Kunigų Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus butuose buvo padaryta krata balandžio 19 d. Bent dviejų kitų Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narių kunigų butuose irgi buvo padaryta krata, bet suėmimų nebuvo. Balandžio 15 d. jie buvo perspėti, kad jeigu toliau veiks, tai gali būti suimti ir apkaltinti platinimu medžiagos, kuri šmeižia sovietinę valstybę ir visuomenę.

Iš Vilniaus ateina žinios, kad balandžio 9 ir 17 d. ten buvo padarytos kratos Vito Abručio bute. Paimtas rankraštis, kuria ne kritiškai rašoma apie sovietus. Jis neturintis ryšio su kitais lietuviams aktyvistais, bet esąs kritiškas sovietų valdžios atžvilgiu. Jis turintis giminių JAV-se.

Vilniuje balandžio 25 ar 26 d. buvo suimtas Jašmantas, apie 50 metų amžiaus. Jis anksčiau buvęs „Komsomolskaja pravda“ korespondentas. Jo suėmimas siejamas ryšiais su Skuodžiu.

Antanui Terleckui sudaryta byla, kuriai duotas numeris 86. Jis esąs kaltinamas antisovietine propaganda ir šmeižimu. Jam gresia 15 metų laisvė.

Julijui Sasnauskui sudaryta atskira nuo Terlecko byla, kuriai duotas Nr. 82. Atrodo, kad jam primetama mažesnė kaltė negu Terleckui. (Elta)

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka klošų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.

SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

LIETUVIAI PASAULYJE

Mūsų "Gyvataras" - sukaktuvininkas

Hamiltono "Gyvataras" Režginėlės šokyje sukaktuvinio koncerto metu. Grupė jau pasiruošusi tautinių šokių šventei Čikagoje, International amfiteatre, liepos 6 dieną

Nuotr. J. Miltenio

PRANYS ALSĖNAS

Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė "Gyvataras" švenčia savo veiklos trisdešimtmetį. Ta proga 1980 m. balandžio 13 d. Hamiltono Scott Park salėje rengiamas tautinių šokių ir dainų koncertas.

Ši grupė, su nedidele pertrauka, kai vadovavo Vanda Panavaitė, yra G. Breichmanienės vadovybėj. Per trisdešimt metų per jos šokėjų eiles perėjo beveik visi tos kolonijos jaunuoliai-ės. Ir tai, pasakytume, nuostabus "Gyvataro" vadovės ir jos buvusių bei esamų pagalbininkų (N. Stanaitytės, L. Stanevičiūtės, L. Virbickaitės ir kt.) sugebėjimas lietuviškąjį jaunimą patraukti į savo eiles, ypač šiuo metu, kai lietuviukų ir lietuvaikių, augančių svetur, aplinka yra pilna "good time" vilionių.

Hamiltoniečiai liet. tautinių šokių šokėjai yra žinomi ne tik vietos, bet ir plačių apylinkių

lietuviams, taip lygiai Amerikos lietuvių kolonijoms, kanadiečiams ir tarptautinių programų stebėtojams. Jie dažnai kviečiami dalyvauti programose pas kanadiečius, į tarptautinius pasirodymus, į televizijos programas. "Gyvataras" beveik kasmet pasirodo Lietuvių Dienoje. Yra aplankęs su koncertais daugybę lietuvių gyvenviečių Kanadoje ir JAV-se. Kiwanis festivalyje yra laimėjęs aukso medalį. 1963 m. dalyvavo Kanados parodoje, daug kartų koncertavo kitataučiams įvairiuose miestuose, tuo būdu garbindamas lietuvių vardą.

Šiam darbui G. Breichmanienė turi itin geras kvalifikacijas. 1938 m. ji baigė Dr. J. Basanavičiaus vardo gimnaziją Vilkaiviškyje ir įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. 1940 m. persikėlė į Vilnių ir pradėjo dirbti su Vilniaus un-to skaučių studentų grupe, jai vadovaudama. Užėjus bolševikams ir uždarius korporacijas, toji grupė

pasiliko universiteto reprezentacine grupe. Jau tada jai teko instrukuoti daugelį tautinių šokių grupių ir teisėjauti tautinių šokių varžybose. 1942 m. Vilniaus un-te ji baigė humanitarinių mokslų fakultetą. 1945-47 m. Vokietijoje, muz. V. Banaičio vadovautame "Tėvynės garsų" ansamblyje, vadovavo tautinių šokių grupei. Atvykusi Kanadon visą laiką dirba tautinių šokių puoselėjimo srityje.

Jos žodžiais tariant, daug gražių žiburėlių sušvito ir užgeso laiko tėkmėje. "Gyvatarui" buvo lemta išverti jau 30 metų. Ir šiandien, kai daugelyje lietuviškų kolonijų jaučiamas lyg ir atoslūgis, veiklaus jaunimo sumažėjimas, "Gyvataras" tebėra veiklus trijose grupėse — turi 80 narių. O jeigu dar pridėti vėteranus šokėjus, kurie pasirodo tik specialiomis progomis, tai dar vis prašoka 100.

Nevisada kelias buvęs be

(nukelta į sekantį psl.)

MŪSŲ "GYVATARAS"
SUKAKTUVININKAS

spyglių, apsvylymų, nesėkmių. . . 1950 m. pradėta dirbti su šešių porų grupele. Reikėjo gero dešimtmečio, kol vienetas išaugo, sustiprėjo ir buvo pastebėtas kanadiečių visuomenės bei valdžios.

Per 30 metų nueitas gražus kelias atstovaujant lietuviams, skleidžiant tautinį meną, populiarinant gražiuosius lietuviškus drabužius, kurie patraukė ypač svetimšalių dėmesį. 1968 m. Kanados valdžios "Gyvataras" buvo išsiųstas į Europą atstovauti Kanadai tarptautiniame festivalyje, kuris įvyko Montrejeau mieste, pietų Prancūzijoje. Po to apkeliauta visa Kanada net keletą kartų, dalyvauta 4 tautinių šokių šventėse Čikagoje, aplankyta Pietų Amerika - Kolumbija 1974 m.

Gal didžiausias ir drąsiausias "Gyvataro" šuolis buvo per Pacifiką į tolimąją Australiją 1976 m. gruodžio 22 — 1977 m. sausio 15 d. d. Nenutrūksta ir dabar seniau užmegztos draugystės tarp tolimų kontinentų jaunimo. Maloniausia, kad į šių išvykų organizavimą labai aktyviai įsijungdavo ir pats "Gyvataro" jaunimas. "Gyvataro" eilėse sukurta 18 lietuviškų šeimų, kurių vaikai taip pat tęsia tėvų tradicijas.

"Gyvataras" išleido 3 leidinius, susuko 5 filmus, keletą video juostų ir t.t. Savo 30 m. sukakčiai paminėti taip pat išleidžia ketvirtą leidinį — albumą.

"Gyvatarui" vadovauja: G. Dumčiūtė-Breichmanienė, jos pavaduotoja — Irena Jokūbynienė, su jauniais dirbanti Jolanta Jokūbynaitė ir akordeonistas K. Deksnys.

"Gyvataras" yra pasiryžęs savo darbą tęsti, nes iš jo šokėjų skaičiaus išaugo gerų mokytojų — vadovų, kaip I. Jokūbynienė, Silvija Martinkutė, Anelė Morkūnienė (Australijoje), Jolanta Jokūbynaitė ir kt.

Tėviškės žiburiai

Lietuvio laiškas iš Afrikos

Musha (Ruanda), Africa, 1980 m. pavasarij

Mielieji Bičiuliai, dažnas tautietis gan dažnai mane aplanko savo laiškais, padrašina draugiškais žodžiais ir aukomis, palaiko maldomis. Visiems kartu mano bei bendrabrolių ir vietinių krikščionių nuosirdus ačiū.

Dažnas klausia: kaip ten Afrikoje? Normaliai esu pripratęs atsakyti į kiekvieną laišką, bet kadangi neseniai paštas labai pabrango — vienas laiškas į Ameriką yra darbininko vienos dienos alga —, manau, kad visi supras ir pateisins mano tylą. Turim ir mes čia prisitaikyti prie didelio šio krašto neturto; Čia neturime nei elektros (išskyrus vieną kitą didesnę centrą, nes visame krašte tėra 1 elektros linija), nei greitkelių; (pav. žmonės čia nei nežino kas tai per padarinius traukinys). Jeigu ruandiečiai turi kur nors nukeliauti, tatai atlieka pėsčiomis; basi. Jie įpratę nukeliauti dideles distancijas. Jeigu kas jiems duoda pakeliui maisto, gerai; kitu atveju jie ir pripratę išbūti keletą dienų be maisto.

Neturime nei televizijos nei dienraščių; visame krašte tėra viena radijo stotis ir dar su labai ribotomis žiniomis, nes čia valdytojai mėgsta informuoti tik apie tai, kas jiems atrodo palanku.

Todėl primityvus gyvenimas čia tęsiasi įprasta vaga: žmonės tęsia statyti savo trobeles iš molio ir karvės mėšlo, apdirba savo laukelius primityviu kapsuku. Didelė bėda jiems ligos atveju. Yra šen ir ten mažytės ligoninės su vienu kitu daktaru, bet tikrai atsidėjusio, norinčio padėti savo artimui daktaro taip ir nerasi. Todėl ruandiečiai, sunkios ligos atveju, beviltyje, kreipiasi į burtininkus ar nuodų maišytojus: pastariesiems geras biznis, gi ligoniams dažniausiai tai mirtis, nes gydymui vartoja labai primityvias priemones. Ant žaizdų užtepa karvės mėšlo arba įkaitinta geležimi degina ten, kur skauda kūne; yra labai daug, kurie aplink akis ir bendrai kūne turi to deginimo žymes, kurios lieka visam gyvenimui.

Yra jau nemažai intelektualų šitame krašte, bet pažvelgus į jų elgesį, linkė-

Kun. Hermanas Šulcas Mišiu metu Afrikoje

tumei, kad jų geriau nebūtų, nes tai rafinuoti savųjų žmonių išnaudotojai. Visi jie turi be išimties po keletą tarnų tarnaičių, kurie praktiškai yra laikomi kaip vergai. Oficialiai vergija pasmerkta, bet minėtųjų gyvenimas niekuom negeresnis: jie turi visą dienele sunkiai dirbti, vakare gal gaus saujelę pupelių ir naktį turi pailsėti ant žemės, jų ponų trobų prieangyje, bet dažniausiai jie miega su ožkomis tvartelyje, pastatytam iš šakų šakelių ir molio; karvės mėšlas rezervuojamas tik gyvenamiems namams

Tarnautojų uždarbis — gail mėnesio gale už tai galės nusipirkti 2—3 svarus druskos ir šiek tiek pupelių. Nusipirkti pav. cukraus ar duonos eiliniam žmogui kaina per didelė. Bet dažnai tarnai iš viso negauna algos: mūsų valsčiaus darbininkai jau nuo rugsėjo mėnesio nebegauna algos; gi turi dirbti nuo ryto 7 val. iki popietų 15 val., be sustojimo ir tevalgo vieną kartą per dieną, vakare lėkstelę pupelių. Jeigu atsisakytu dirbti, tai viršaitis liepia juos primušti iki kraujo... Taigi tokiu būdu įbauginti jie tęsia dirbti — už nieką.

Kad nėra pažangos šiame krašte, visa priežastis kaip tik ir glūdi tame ciniškame intelektualų savo brolių išnaudojime, jų melagingame gyvenime, (ypač vaidmenystėj jie labai rafinuoti). Ypatingai dažnos yra vagystės vadovaujančioje klasėje: ministeris, kuris per trumpą laiką netaptų turtingas iš-

ESGOLA SOFIA
COSTURA E MODELAGEM
KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rua da Graça, 381 - Casa 6 - Fone 220-8319

Bom Retiro

vystymo (development) ar labdarybės pinigais, tokio ir nėra – visi rūpinasi visų pirma savo kišene.

Nesunku įsivaizduoti, koks yra jų privatus gyvenimas: ištvirkavimas ir palaidumas yra normalūs pas juos; daugumės jų turi po keletą moterų, nors dauguma jų yra pakrikštyti.

Ačiū Dievui, kad eiliniai žmonės dar turi sveiką ir natūralų gyvenimo supratimą ir dar laikosi savųjų sveikų tradicijų, kurios palaiko kilnumą jų gyvenime.

Pas vargšą žmogų visuomet rasi vietas, jeigu kartais vakare būtumei dar kelionėje. Aišku, tau suteiks vietelę ant žemės, bet jie tau užleis geresnę vietelę toliau nuo trobos jėjimo skylės, ten, kur normaliai jie miega.

Visad jie dalinsis su tavimi turimu maistu: gal bus tik pupelių ar virtų bananų ir vandens, nes kitko jie neturi...

Palaikyti eiliniuose žmonėse sveikas gyvenimo tradicijas ir galimai apginti juos nuo "intelektualų" nežmoniškų išnaudojimų ir padrasinti krikščionis, ypač neseniai krikštytus, atsilaukti prieš pagoniškas jų aplinkumos įtakas, yra mūsų pagrindinis darbas čia.

Kas mėnesį praleidžiu 2 savaites palapinėje, apkeliaudamas mūsų krikščionių gyvenvietes ant jų kalvų; tų kalvų mūsų misijoje yra apie 50. Kaimų čia nėra, vien trobelės išmėtytos per kalvas. Besilankydamas dalyvauju jų susirinkimuose, lankau senelius/eles ir ligonius ir, aišku, panaudoju kiekvieną progą palaikyti šituose naujuose krikščioniuose tikėjimą ir dorumą. Karts nuo karto visa vienos kalvos bendruomenė man padovanoja su dideliu pasididžiavimu ir pasitenkinimu vieną vištelę arba keletą kiaušinių: jiems tatai yra didelė auka, ir aš tai labai įvertinu ir giliai dėjuosi jų gryno širdies dėkingumo pareiškimu. Prieš keletą mėnesių viena moteriškė pagonė, kuriai kadaise buvau davęs šiek tiek rūbų jos mažiems vaikams, kai sužinojo kad iš Kigalio sugrįžau į Mushą, mane aplankė. Norėdama išreikšti savo dėkingumą, ji man padovanojo 3 svarus žirnių. Kad galėtu mane čia misijoje pasiekti, ji turėjo keliauti 10 valandų, po karšta saule ir su mažučiu vaiku ant kupros. Mane labai maloniai nuteikė toks šitos pagonės nuoširdus dėkingumas. Laimei, tokių epizodų mūsų gyvenimas čia pilnas ir tatai mus (esame čia trys kunigai) drąsina tęsti sunkiose gyvenimo sąlygose. Kaip tik šitie paprasti žmonės yra mūsų didelis turtas. Kaip antai tas jaunuolis, sunkiai paralyžuotas: kad galėtu dalyvauti šv. Mišiose, keletą valandų šliaužė per dulkelius, pilnus aštriais akmenukais kelius, takus. Šv. Komunijos metu jis ištiesė vieną kiek sužeistą, dulkėmis ir

Kasdienis vaizdas Ruandoje (kur darbuojasi kun. H. Sulcas): primityvi troba, skudurai, purvas, nešvara, ligos ir bausis neturtas. Nuotraukoje viena parapijietė su savo vaikais

prakaitu ir krauju purviną delną – tikiu, kad Kristus tikrai jautėsi laimingas ant tokio delno ir dar labiau taip grynai mylinčioje širdyje.

Su pasitikėjimu tęsiame mokyti didelius būrius katekumenų: kasmet krikštijama keletas šimtų, visokio amžiaus. Yra ir senelių jų tarpe. Aišku, ne visi jie bus pavyzdingi krikščionys, kaip minėtieji intelektualai, bet tokia jau gyvenimo misterija, kad ne visi pilnai atsiveria Dievo tikrajai meilei.

Neseniai įsteigiau (po vienerių metų paruošimo) skautų vienetą. Skautai mane palydi, kai lankausi tolimesnėse vietovėse mūsų misijoje; naktį jie budi, kai nakvoju palapinėje ir atsigauanu nuo dienos sunkių darbų. Nors čia krikščionys myli savo kunigus, bet tarpe pagonių yra dar nemažas skaičius "žvėriškai" nusiteikusių: jie labai greit nužudo savuosius, kad ir dėl mažo ginčo, ir neretai parodo didelę neapykantą baltajam, kad ir kunigui.

Todėl esu labai laimingas, kad savo skautukais galiu pasitikėti ir kad jie taip atsidavusiai saugo mano gyvybę.

Gamta šiame krašte nuostabi, klimatas geras, bet labai skirtingas gyvenimas, trūkumas reikalingų vitaminų ir nuolat įtemptas darbas iščiulpia jėgas. Rudeniop tikiuosi sugrįžti į Europą ir

šiek tiek pailsėti, kad po to galėčiau tęsti atnaujintomis jėgomis dirbti, kur dieviškoji Apvaizda parėdė.

Nuoširdžiai Jus prisimename, kartu su mūsų krikščionimis.

Kun. Hermanas Šulcas (Schulz)
Paroisse Musha B.P. 266
Kigali / Rwanda Africa

ps – po rugpiūčio vidurio mano adresas
A.d. Hoehe 49 a
2120 Lueneburg W.Germany

Šypsenos

Politruko drąsa

Lietuvoje pasakojamas anekdotas kaip II D. karo pradžioje politrukai narsiai žygiavo į frontą. Po keleto žygio dienų vienas politrukas atsimuša į kariškį:

— Atsiprašau, drauge leitenante!

— Aš ne leitenantas!

— Dovanokite, drauge kapitone!

— Aš nesu kapitonas!

— Atleiskite, drauge pukininke!

— Po velnių, aš ne pulkininkas, o generolas!

— Ačiū Dievui! Nemaniau, kad būčiau taip toli nuo fronto . . .

● Kilniausias kerštas – atleidimas (anglų priežodis).

Parinko Pr. Alš.

— Myli, nemyli...

KULTŪRA

YRA PATS REIKŠMINGIAUSIAS
TAUTOS SUBRENDIMO ŽENKLAS

J. Eretas

Kultūrinė Kronika

"Septynias vienatvės" pasitinkant

VACYS KAVALIŪNAS

Poezija, teigia Jaques Maritain'as savo knygoje "La Situation de la Poesie" (Poezijos situacija), gimsta pačiose žmogaus aš gelmėse.

Jei tai galima pasakyti kalbant apie poeziją apšiamai, tai juoba šie prancūzų filosofo žodžiai tinka O. V. Milašiaus kūrybos atveju. Milašiaus, kurio poezija, drama ir filosofija giliais vidiniais — minties ir sielos — bangavimais neatskiriamai susijusi su jo gyvenimu, peržengusi žemės kelio ribas ir nuaidėjusi į mistinio ir metafizinio pasaulio tolumus.

Todėl su dideliu džiaugsmu tarsi seniai lauktą viešnią pasitinkame Antano Vaičiulaičio išverstą ir neperseniai Lietuviškos Knygos Klubo išleistą knygą "Septynios vienatvės".

"Septynios vienatvės"! . . . Jau pati knygos antraštė perkelią mus simbolinė plotmėn ir savo reikšme sujungia mūsų mintis bei sielą su Milašiaus dvasinio pasaulio plotais, paženklintais vienatve, nesustojančiu ilgesiu ir niekad nepraeinančiais vaikystės prisiminimais, nušviestais lietuviško peizažo dvasinėmis spalvomis, veržimusi į mistinio ir metafizinio pasaulio gelmes ir pagaliau ramybės bei poilsio jėškėjimu Kūrėjyje: "Viešpatyje ir jo ramybėje noriu ilsėtis ir miegoti" ("Prieres").

Tačiau šiuo atveju "Septynios vienatvės" tėra tikrai knygos antraštė, paimta iš paties pirmojo Milašiaus poezijos rinkinio "Les Sept Solitudes", išėjusio 1907. Net ir šio rinkinio eilėraščiai išversti nevisi. Čia, pavyzdžiui, nerandame vieno iš pačių gražiųjų eilėraščių "Karomama", dainuojančio apie poeto meilę Egipto karalienei ir susijusio su anekdotinio pabūdžio momentu. Policijos komisaras,

O. L. MILAŠIUS,
"Septynių vienatvių" autorius

pasakoja savo knygoje "O. V. de L. Milosz" Jean Rousselot, po Milašiaus mėginimo nusižudyti, atvykęs į poeto kambarį ir radęs ant stalo bei perskaitęs pirmuosius šio eilėraščio žodžius "Mano mintys tau, labai senų laikų karaliene Karomama", sušunka: "Moteris! Aš labai gerai žinojau, kad šioje aferoje yra moteris!"

Tačiau, kita vertus, A. Vaičiulaičio "Septynios vienatvės" duoda daug daugiau negu galėtų būti net ir visus šio Milašiaus poezijos rinkinio eilėraščius išvertus. Tai daugelio mūsų poeto rinkinių tekstų vertimas su labai vertingais paaiškinimais, padedančiais suprasti jo kūrybos pasaulį ir jo minties bei dvasios gelmes.

Po turiningos ir nurodančios Milašiaus kelią į lietuvių literatūrą vertėjo pratarmės — Francis de Miomandre išanga "O. V. Milasius". Ir mes drauge su jos autoriumi atsistojame, jo žodžiais, "prieš vieną iš tų poetų, kokių dar niekad nebuvo mūsų kalba, nesakau prieš didžiausią, nes nenumanau, ką šis žodis

reiškia, bet iš tikrųjų — prieš giliausią".

Toliau, po Francis de Miomandre išangos, einame prie Milašiaus, šio poeto, filosofo ir pranašo, atėjusio į mūsų literatūrą A. Vaičiulaičio žodžiu, vedančiu į jo kūrybos pasaulį ir į poetinį jo grožį.

* * *

Milašiaus žodis. Visų pirma jo "Lietuva" — Gedimino ir Jogailos žemė, kurion nuveda mus poetas dvasios sparnais ir kurioje "visi daiktai turi užgesusių atsiminimų spalvą". Tai gražus ir dvasingas Milašiaus gimtosios žemės peizažas, atsiskleidžiantis spalvomis ir garsais, niekad nenustojusiais aidėti jo sieloje.

Šiame peizaže, kurio siela yra ruduo, prabėga ir niekad nepraeinanti Milašiaus jaunystė, paženklinta vienatve, giliai ir nutylandčiai skambančioje visoje didžiojo poeto kūryboje. Ji, vienatvė, paties poeto žodžiais, didžiai svarbi — ji yra ir jo kūrybos motina, ir kūdikis: "elle est a la fois la mere et l'enfant" (Rene de Berval).

Ilgesio, liūdesio ir vienatvės tonais, pasiekiančiais poeto sielos gelmes ir suvirpančiais likiminiais žmogaus kelio aidais skamba ir "Septynios vienatvės", ir "Simfonijos". Ypač pati gražioji — "Rugsėjo simfonija". Joje poetas vienatvės, ateinančios jo pasitikti "jo žingsnių aidais", ilgisi tarsi seniai laukiamos viešnios ir ją vadina savo motina: "solitude, ma mere"

Vienatvė, tačiau jau visiškai kitokios sampratos — kaip palaima, yra ir vienas iš pagrindinių Milašiaus dramatinio kūrinio "Mephiboseth" bruožų. Tačiau A. Vaičiulaičio "Septyniose vienatvėse" randame tik giedrais ir saulėtais tonais skambančią šios biblinės misterijos "Pavasario giesmę".

Toliau skaitytojas, versdamas

“Septynių vienatvių” puslapius ir vis tebesidžiaugdamas Milašiaus poezijos grožiu bei leidamasis į jo kūrybos pasaulio plotus ir į jo minties gelmes, susitiks ir su kitais šio meilės ir sielos poeto kūriniais: “Nihumin”, “Adramandoni”, “Pažinimo giesmė”, “Lemuelio išpažintimi” ir “Psalmėmis”. Visa tai — visi šie kūriniai ar jų fragmentai — atskleidžia didžiojo mūsų poeto vidinio pasaulio plotus ir gelmes, peržengiančias žemės kelių vingius ir pasiekiančias mistines bei metafizines tolymas. Juoba, kad jie palydėti labai vertingais A. Vaičiulaičio paaiškinimais, dažnai pasukančiais ir į filosofinius Milašiaus “Ars Magna” (Didysis menas) ir “Les Arcanes” (Arkanai) ir padedančiais suprasti jo minties pasaulį.

Pačioje pabaigoje — ištrauka “Laiško Storgei”, kuriame Milašius, nieko negirdėjęs apie Einšteiną, atskleidžia savo reliatyvumo teoriją ir pasakoja apie vizijas, turėjusias didelės įtakos jo minčiai.

* * *

Pagaliau vertimas. Poezijos vertimas, kurios turinys, jau cituotos Maritain'o knygos žodžiais, yra neatskiriamas nuo jos žodinės formos: “Le sens du poeme ne fait qu'un avec sa forme verbale”. Tad ir versti poeziją nelengva, juoba iš prancūzų kalbos, kurios ir žodžio, ir sakinio ritmas, ir visa gramatinė sistema gerokai skiriasi nuo lietuvių kalbos. Dažnu atveju tos pačios reikšmės lietuviškas žodis skiriasi savo forma — jis kartais ilgesnis, o kartais trumpesnis už prancūziškąjį. Todėl neišvengiama — vertėjas vienur kitur turi daugiau ar mažiau nutolti ir nuo originalo prasmės, ir nuo jo formos, kur nors koki žodį praleisdamas, pridėdamas ar jį pakeisdamas.

Tokių atvejų — praleidimų, pridėjimų ir pakeitimų — randame ir “Septyniose vienatvėse”. Nevisur tačiau, mūsų manymu, jie būtini. Neaišku, pavyzdžiui, kodėl “Rugsėjo sim-

fonijoje” žodis “arc-en-ciel” (vaivorykštė) pakeistas visiškai kitokios reikšmės žodžiu — “vaivoras”: “vaivorinėmis senų gadynių spalvomis”, juoba, kad vaivoras (tokia mėlynių rūšies uoga) niekuo nepanaši į vaivorykštę

Kartais vertėjas vartoja lyginamuosius posakius su žodeliu “lyg” tenai, kur jų originale visiškai nėra. Pvz. “Rugsėjo simfonijos” žodžius “quond les oiseaux du rire” (juoko paukščiai) verčia: “Kai juokas, lėkdamas lyg paukštis”. Nėra juk, ypač poezijoje, tas pat “juoko paukščiai” ir “juokas... lyg paukštis”.

Toki pat atvejį randame ir garsiajame Milašiaus eilėraštyje “Visi numirėliai girti”. Čia šio eilėraščio žodžiai “L'orloge du degel” (atolydis lyg laikrodis). Nors šie lyginamieji posakiai iš esmės nepakeičia originalo teksto prasmės, tačiau jie, racionalizuodami Milašiaus žodį, tuo pačiu jį daugiau ar mažiau ir nupoetina.

Trumputis stabtelėjimas ir prie eilėraščio “Visi numirėliai girti” paskutinės eilutės: “Les morts, les morts sont au fond moins morts que moi...”, kurią pažodžiui būtume linkę versti taip: “Mirę, mirę tikrumoje yra mažiau mirę už mane”. “Septyniose vienatvėse” ji išversta: “Numirėliai vis gyvesni nekaip ašai”. Ir čia, vertime, jaučiame ir girdime minties akcentą krentant ant žodžių, pasakančių, kad numirėliai yra gyvesni už poetą (ar lyrinį eilėraščio personažą). Gi originale pirmoje plotmėje yra pats poetas, ir likiminis mirties šešėlis visu savo svoriu krenta ant jo ir jį apgaubia — “mirę yra mažiau mirę” negu jis.

Dar labiau negu mintimi nuo originalo ši eilutė skiriasi savo forma. Ir skiriasi ne tik tuo, kad Milašiaus eilutėje randame tris kartus pakartotą žodį “morts (mirę), bet ir balsių ir priebalsių aliteraciją: dažnu garso “o” ir garso “m” kartojimu.

Ir tai — vienokia ar kitokia fonetinė žodžio forma — skirtingai nuaidi į vidinio mūsų pasaulio plotus. O sutinkant su Max Picard'o knygos “Der Mensch und das Wort” (Žmogus ir žodis) teigimu, kad žodis yra šviesa, — skirtingomis atšvaistomis jis nušviečia ir mūsų sielos peizažą.

Nepaisant labai trumpo stabtelėjimo prie vieno kito vertimo žodžio ar eilutės ir vienos kitos pastabos bei turint galvoje, su kokiais sunkumais susiduria poezijos vertėjas, “Septynias vienatves” pasitinkame su džiaugsmu.

Su džiaugsmu, nes “Septynių vienatvių” Milašius yra Oskaras Vladislovas Milašius, poetas meilės ir sielos gelmių, poetas vienatvės, savo prisiminimais aidintis gimtosios žemės aidais, o savo mintimi susisiekiantis su mistinio ir metafizinio pasaulio tolumomis, kuriose pasigirsta ir likiminio žmogaus gyvenimo kelio žingsnių virpesiai.

Todėl su džiaugsmu “Septynias vienatves” pasitikę, esame nuoširdžiai dėkingi ir jų vertėjui A. Vaičiulaičiui, ir Lietuviškos Knygos Klubui, estetiškai jas išleidusiam.

O. V. Milašius, SEPTYNIOS VIENATVĖS. Vertė Antanas Vaičiulaitis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis — V. O. Virkau. Chicago 1979 m., 152 psl. Kaina \$4.00.

PASKIRTOS PREMIJOS

Chicagos Lietuvių Tautiniai Namai iš savo 1979 m. pelno paskyrė sekančias premijas:

1. Visada lietuviškos kultūros, visuomeninio ir politinio gyvenimo reikalais besirūpinančiam Lietuvos Konsulatui Chicagoje \$ 1,000,-
2. 65-ius metus pastoviai lietuvišką žodį nešančiam, tautinės minties savaitraščiui “Dirvai” \$ 1,000.-
3. Moksliniais ir kūrybiniais lietuviško rašto ir kalbos reikalais besirūpinančiam Lituanistikos Institutui \$ 500.-

Tai graži Chicago Lietuvių Tautinių Namų kasmetinė akcija. Kaip žinia, perėjais metais buvo paskirta šešios premijos, bendroje sumoje \$ 3,000.

KA ir KAIP

APIE MUS RAŠO

O ESTADO DE S. PAULO — Sábado, 14-6-80

JORNAL DA TARDE

“O povo lituano nunca abandonou sua luta pela liberdade religiosa e individual. Apesar das prisões, perseguições.”

Sr: “ Os lituanos do mundo livre lembram o mês de junho com grande pesar. Há quarente anos atrás, no dia 15 de junho de 1940, a Lituânia perdeu a sua independência, que havia sido reconquistada somente 22 anos antes. O destino da Lituânia, no entanto, foi realmente determinado no dia 23 de agosto de 1939, quando a União Soviética e a Alemanha nazista assinaram o Pacto de Molotov-Ribbentrop, cujas cláusulas de terminaram que a Lituânia e os outros Estados bálticos passariam para a esfera de influência soviética.

Apesar da União Soviética garantir a independência do país em inúmeros tratados (1920, 1926, 1934, 1939) não obstante, em 14 de junho de 1940, foi emitido um ultimatum à Lituânia, para estabelecer um governo aprovado pela União Soviética e para que nela fosse permitida a entrada de um número ilimitado de tropas soviéticas. Embora as potências do Ocidente não reconhecessem o direito da ação soviética, elas não tinham condições de prover a Lituânia com uma assistência militar e, no dia seguinte, tropas do Exército Vermelho, com mais de 200.000 homens, rapidamente a ocuparam. Os soviéticos imediatamente aboliram todos os partidos políticos, com exceção do Partido Comunista e organizaram uma eleição falsa para uma “Dieta do Povo”, cuja única função era formular uma petição para admissão na União Soviética, um pedido que foi concedido em 3 de agosto de 1940. Todavia, mesmo antes da incorporação oficial, o reinado do terror havia começado. Em julho de 1940 mais de dois mil proeminentes líderes lituanos foram presos, as igrejas fechadas, as indústrias nacionalizadas, as terras tomadas dos seus proprietários, os direitos humanos básicos, constantemente violados.

Os lituanos, entretanto, não compreendiam a extensão do terror soviético planejado. Já em outubro de 1939 traçaram-se os planos exigindo a deportação forçada de 700 mil lituanos, ou seja, um quarto da população total. Entre as pessoas deportadas estavam todos os antigos membros de partidos políticos, grupos de jovens, polícia, exército, bem como as pessoas mais cultas.

Os soviéticos colocaram este plano em ação, começando em 14 de junho de 1941, quando, no período de alguns dias, mais de 34 mil homens, mulheres e crianças foram amontoados em vagões de carga com pouca ou nenhuma água ou ventilação e partiram para o interior da Rússia. Seguindo instruções, as famílias foram propositalmente separadas, muitas das quais nunca mais se vieram.

A declaração de guerra da Alemanha à URSS, em 22 de junho de 1941, interrompeu as deportações. O desejo de liberdade da Lituânia foi claramente expresso, quando, tomando vantagem da situação, mais de 100 mil lituanos espontaneamente revoltaram-se contra os soviéticos e forçaram as suas tropas a se retirarem do país, mesmo antes do avanço do exército nazista.

A Lituânia sofreu grandes perdas durante a ocupação alemã, mais de 200 mil pessoas, incluindo a maior parte da população judaica, que estava sendo aniquilada. A eventual derrota da Alemanha trouxe o re-

torno do Exército Vermelho e um novo império de terror. Acreditando que o Ocidente não os abandonaria, milhares de lituanos foram para as florestas e lutaram um longo tempo; mas a luta de guerrilhas se estendeu até por volta de 1952, custando mais de 40 mil vidas. Stálin, todavia, não abandonou seu plano de eliminar todo o potencial de oposição da Lituânia: de 1945 a 1952 mais de 350 mil pessoas foram mandadas para campos de trabalhos forçados ou para o exílio na Sibéria. Como resultado do terror soviético e alemão, a população lituana em 1959 era ainda 5,8% mais baixa do que a de 1939.

O povo lituano, no entanto, nunca abandonou sua luta pela liberdade religiosa e individual. Apesar das prisões de bispos e padres, do fechamento de seminários, conventos e muitas igrejas, da proibição de educação religiosa às crianças, e uma campanha largamente difundida anti-religiosa, a Igreja Católica Lituana não morreu, mas acumulou energia destas perseguições. Em março de 1972 os católicos lituanos começaram a publicar a Crônica da Igreja Católica Lituana, uma publicação clandestina documentando com detalhes os vários abusos e violações dos direitos religiosos e humanos. Os esforços soviéticos de parar estas publicações foram em vão. A 41ª publicação da Crônica alcançou recentemente o Ocidente. O exemplo da Crônica foi seguido e o número de publicações clandestinas similares chegam hoje a mais de uma dúzia. As extensas manifestações públicas em favor da liberdade religiosa tornaram-se evidentes em inúmeras petições. A mais notável delas foi assinada por mais de 17 mil lituanos e endereçada à Secretaria Geral das Nações Unidas. Em 1976 os lituanos estabeleceram um ‘Grupo Público em apoio à Implementação do Acordo de Helsinki’, mas a morte, o exílio e as prisões dos seus membros impediram suas atividades. Contudo, algumas de suas funções foram continuadas pelo Comitê Católico para Defesa dos Direitos dos Fiéis, instituído em 1978 por cinco padres católicos. Em 1979 as autoridades soviéticas implantaram uma campanha mais ativa para prender e julgar, numa tentativa de parar a resistência, mas com pouco sucesso.

O povo lituano espera as preces e o apoio mundial aos seus esforços pelos direitos humanos e religiosos básicos e por um país livre e independente.” Alexandre Valavicius, presidente da Aliança da Juventude Lituano-Brasileira, Capital.

A VIOLAÇÃO DOS DIREITOS HUMANOS NA LITUÂNIA

Šiandien visi kraštai kalba apie žmogaus teises. O kas darosi Lietuvoje? Ar ten nepažeidžiamos žmogaus teisės? Todėl yra labai svarbu įsigyti šią knygą ir pažinti tikrąją dabartinės Lietuvos padėtį. Tai 124 puslapiai dokumentų, faktų ir įvykių. Ši knyga parašyta vienos kalba. Supažindinkime ir mūsų kaimynus draugus su mūsų tautos padėtimi.

Kaina Cr. 50,00

PETRAS PERKUMAS — LIETUVIŲ DOMUKAS SAVIO. Tai biografija jauno lietuvio saleziečio, anksti mirusio ir garsėjančio savo šventumu. Jos autorius — Petruko mokytojas kun. dr. Iginio Muraro, sulietuvintojas ir redaktorius — kun. Petras Urbaitis. Lietuvių saleziečių leidinys, Sao Paulo, Brazilija, 1979 m. 264 psl. Leidinys labai gausiai iliustruotas, spausdintas Romos saleziečių spaustuveje.

O ESTADO DE SÃO PAULO

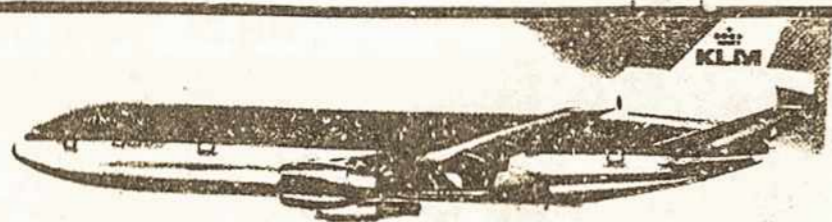
Sesta, 13-6-80

A Lituania vive há 40 anos sob o jugo russo

Para lembrar a passagem dos 40 anos de ocupação da Lituânia pela União Soviética, a Aliança da Juventude Lituano-Brasileira divulgou documento, manifestando o “pesar pela permanência de seu país na esfera de influência soviética e a intenção do povo lituano de continuar lutando pela liberdade religiosa, política e individual”. Diz a nota que “os milhares de lituanos do mundo livre se sentem obrigados a denunciar uma vez mais o episódio ocorrido há quatro décadas, já que fato semelhante acontece hoje no Afeganistão”.

A comunidade lituana, através do documento, lembra que, no dia 15 de junho de 1940, a Lituânia perdeu sua independência e liberdade, com a invasão de seu território pelas tropas do Exército soviético, que empregaram mais de 200.000 homens na ocupação. Ini-

ciava-se, então, “um novo império de terror, semelhante ao vivido pelos lituanos sob o domínio nazista, com inúmeras prisões, perseguições, fechamento de seminários, conventos e igrejas, além da proibição de educação religiosa às crianças”. Mais adiante recorda o comunicado que “acreditando que o Ocidente não os abandonaria, milhares de lituanos foram para as florestas e lutaram longo tempo. A luta de guerrilhas se estendeu até por volta de 1952, custando mais de 40 mil vidas. Stalin, entretanto, não abandonou seu plano de eliminar a oposição na Lituânia: de 1945 a 1952 mais de 350 mil pessoas foram mandadas para campos de trabalhos forçados ou para o exílio na Sibéria. Como resultado do terror soviético e alemão, a população lituana em 1959 era ainda 5,8% menor do que a de 1939”.

PADANGIŲ KELIAIS

Pr. Gavėnas

KELIONĖS ISPŪDŽIAI

(tęsinys iš praeito numerio)

KELIONĖS ISPŪDŽIAI

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Nuvykau Romon ne turistiniais tikslais, o dalyvauti pirmam lietuvių saleziečių atstovų suvažiavime; ir turėjau prisidėti prie galutinio to suvažiavimo parengimo.

Lietuviai saleziečiai yra pasklidę po platųjį pasaulį gal net daugiau, negu betkokia kita lietuvių religinė grupė: jų yra 15-koj skirtingų valstybių ir išmėtyti po 22 darbo vietas. Pradžioj (1928–36 m.) jie pasklido po pasaulį užsidegę misionieriška dvasia; o paskui, rusams užėmus Lietuvą, buvo priversti apleisti tėvynę kaip ir kiti tautiečiai.

Nors pačioj Lietuvoj saleziečiai buvo pradėję savo veiklą tik 1934 metais, tačiau karo sukury jau paliko 6 veiklos židinius. Pokary jie sekė tautiečius su religiniai kultūrinis aptarnavimu įvairiuose kraštuose ar įsitraukė į kitų grupių veikimą.

Suvažiavime, kuris įvyko Frascaty – Romoj, lietuvių saleziečių centre, lapkričio 5–14 d.d., ir kurį parėmė pats vyriausias saleziečių Rektorius, lietuvių saleziečiai peržvelgė susidariusią padėtį, nagrinėjo būdus sujungti išsklaidytas jėgas ir stengėsi ieškoti priemonių naujiems pašaukimams žadinti.

Saleziečių veikimui vienyti ir jam planuoti numatytas vienetas, susidedas iš koordinatoriaus—ryšininko ir jo tarybos.

Pirmasis lietuvių saleziečių suvažiavimas užsibaigė koncelebracija Lietuvos kankinių koplyčioj Vatikane ir bendra Šv. Tėvo audiencija lapkričio 21 dieną.

VYRIAUSIOJI TARYBA PAS LIETUVIUS

Saleziečių kongregacija yra tarptautinio pobūdžio vienuolija; ji pasklidusi visam pasauli ir jos nariais gali būti betkokios tautybės žmonės. Šiuo metu saleziečių yra 18.000.

Saleziečių valdomosi organas, arba vyriausioji taryba, reziduoja Romoj. Atskirose valstybėse veikia provinciolai arba vadinamieji inspektoriai; šiuos artimai jungia su Roma septyni rajoniniai patarėjai, skirti Italijos, Europos, Artimųjų Rytų, Afrikos, Ibero šalių, Pietų Amerikos ir anglosaksų kalbos kraštams.

Rajoniniai patarėjai metų bėgyje vizituoja jiems patikėtas provincijas; du kart metuose suvažiuoja Romon – ir kolegiškai aptaria iškilusius reikalus ir nustato bei patikslina veiklos gaires. Toks 1979 m. antrojo semestro suvažiavimas vyko nuo lapkričio 5 iki gruodžio 15 dienos.

Prieš pradėdami suvažiavimo darbus, tarybos nariai atliko rekolekcijas nušalioj prie Romos viloj "Sorriso", o joms užbaigti su vakariene pasirinko lietuvių saleziečių centrą Frascaty, pavadintą Vytėnais (nuo pirmojo saleziečių namo Lietuvoj – Vytėnų).

Tuo norėjo pagerbti ne tik pirmam pasitarimui suvažiavusius lietuvių saleziečius, bet ir taip didvyriškai užtikėjimą ir laisvę kovojančią lietuvių tautą.

Tatai pabrėžė ypatingai vyriausiasis Saleziečių Rektorius, kun. Egidio Vignò.

Vytėnų direktorius, kun. Mečys Burbas, sveikinimo žody priminė jiems Lietuvos–Lenkijos karalaitį šv. Kazimierą kaip gal pirmąjį modernių laikų jauną šventąjį pasaulietį, pristatė 1608 metais Šiluvoj apsireiškusią Dievo Motiną

(nukelta į sekantį psl.)

Lietuvių Saleziečių Centras FRASCATYJE - netoli Romos.

Nuotr. P. Rukšio

Dra. HELGA HERING

MEDICA GYDYTOJA

MOMENS SENIORS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria - das 8:00 às 12 h.

das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590

Rua Quatim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

MŪSŲ ŽINIOS

AUKŠTO LYGIO KONCERTAS

Birželio 15 São Paulo lietuvių visuomenė minėjo liūdnąjį birželį, kai, rusai okupavus Lietuvą, vienos nakties bėgyje dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių buvo suimti ir išvežti žiaurion tremtin.

Už Tėvynės laisvę mirusius brolius – seses ir dar kovojančią mūsų Tėvynę priminėm Viešpačiui Mišių auka sv. Juozapo parapijos bažnyčioj trečią valandą po pietų. Į bažnyčią buvo iškilmingai įneštos Brazilijos ir Lietuvos vėliavos. Mišias laikė klebonas kun. J. Šeškevičius, koncelebruojant kun. Pr. Gavėnui ir kun. P. Urbaičiui. Giedoją LKB-nės choras. Liturginius skaitinius paskaitė jaunimas – Sandra Saldytė ir Aleksas Valavičius.

Pamokslo metu kun. Šeškevičius iškalė dabarties lietuvių narsumą ir drąsą Tėvynėj viešai ginant savo civilinės ir religines teises. "Tad ne tiek liūdesio diena, – kalbėjo, – kiek pasididžiavimo mūsų tautiečių drąsa ir ryžtu".

"Laisvės maldą" už Tėvynę perskaitė Al. Vinkšnaitis.

Pamaldos užsibaigė visų giedamu Tautos Himnu.

Seselių Pranciškietė kolegijos salė prigužėjo tautiečių neeiliniam įvykiui – pasiklausyti Clevelando Studenčių Vokalinio vieneto NERIJOS. Gastroliavusios Karake ir Bogotoj ir pakeliui į Buenos Aires ir Montevidėjū, birželio 15 davė sanpauliečiams šį aukšto lygio vokalinį koncertą.

BLB-nės valdybos pirmininkas, J. Tatarūnas, trumpais žodžiais pabrėžė gedulo dieną – ir, po eilėraščio "Birželis", kurį perskaitė L. Butrimavičienė, ir vienos minutės tylos žūjusiems už Tėvynės laisvę priminti, – pastebėjo, kad ir didelio džiaugsmo dieną ir visos lietuvių visuomenės vardu sveikino NERIJA.

Patį NERIJOS programą ir deramas jos įvertinimas bus pristatytas, tikime, kompetetingesnės plunksnos. Čia tik norima pabrėžti, kad visi tautiečiai nuoširdžiai gėrėjosi Vieneto studenčių ne tik lietuviška daina, kuri giliai skverbėsi į Tėvynės išsiilgusias lietuvių širdis, o ir gerai išlavintais balsais, ir gražia pilnai lietuviška tarsena, ir laisva laikysena bei lietuvišku paprastumu. Todėl nepašykštėjo katučių, ir, net atsistoję šaukė "bis".

Tokie pasirodymai tikrai atgaivina ir praturtina lietuvišką dvasią. Ir gali duoti įkvėpimo ir mūsų jaunimui.

Clevelando studenčių vokalinis vienetas "NERIJA", kuris Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pastangomis vyksta koncertuoti į Pietų Ameriką. I-je eilėje iš kairės: Roma Balytė, Zita Kripavičiūtė, Laimutė Švarcaitė, Rūta Giedraitytė, Ligija Rociūnaitė, Mirga Bankaitytė, Rita Balytė, Danutė Belzinskienė. II-je eilėje; Kristina Kuprevičiūtė, Sigutė Lenkauskaitė, vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė, Nijolė Lenkauskaitė, Ona Kliorytė. Nuotraukoje trūksta Viktorijos Lenkauskaitės.

LITUANIKA

— INFORMATIVO —

COMUNICADO

Aos consócio da Estância Lituania

Dia 29 de junho realizaremos na Estância Lituania as tradicionais Festas Juninas.

Haverá churrasco, fogos, jogos e diversões.

Prestigie a sua Lituania comparecendo com a sua familia e convidando seus amigos. Ofereça sua condução, se disponível. O churrasco e as reservas de lugar no onibus deverão ser feitas até o dia 25 de junho, pelos telefones 63.73.44, 274.1671 ou ainda nas ambas as Paróquias.

Comunicade Lituano Brasileira

ATEITININKŲ JUBILIEJINĖ VAKARIENĖ

70 metų įsisteigimo ir 30 metų egzistencijos Brazilijoj proga, S. Paulo Atkai praeitą šeštadienį, birželio 14., Jau-nimo Namuose V. Zelina, suruošė puikią lietuvišką vakarienę, kame dalyva-vo taip pat NERIJOS choro daininikės iš Šiaurės Amerikos.

Vakarienės pravedėja ir kalbėtoja buvo p-nia Liucija Jodelytė Butrimavi-

čienė. Trys mergaitės pristatė trumpą Ateitininkų istoriją, ateitininkų moterų bei panelių grupė, R. Saldžiui palydint akordeonu, sudainavo progai pritaikintą lietuviškų dainų kupletą, Kalbėjo Atkų dvasios vadas, kun. J. Šeškevičius, BLB-nės pirmininkas, J. Tatarūnas, iš Nerijos vadovybės p. E. Kliorys, ir kt. Nerija, žingeidumui sužadinti, sudainavo vieną nuostabią dainą, buvo parduota bilietų rytojaus koncertui ir ant galo pasivašinta julijiejinu, ateitininkų ženklu papuoštu tortu.

KELIONĖS (SPŪDŽIAI)

ir pastebėjo visų saleziečių žinomą princą Augustą Czartoryskį, 1887 metais tapusį saleziečiu ir dabar žengiantį į altorių garbę, esantį lietuvių kilmės, kilusį iš kunigaikščio Gedemino dinastijos.

Vyr. Saleziečių Rektorius vakarienei baigiantis kvietė visus tarptautinio pobūdžio dalyvius kelti taure už Lietuvą, ir kalbėjo: Mes šiomis dienomis meldėmės ir bendrom maldos dvasioj; meldėmės ir už Lietuvą – ir nesiliausim meldęsi... Lietuva vieną dieną bus laisva ir nepriklausoma. Mes linkim, kad ji greitai atsiektų savo nepriklausomybę – ir jūs galėtumėt laisvai grįžti į savo Tėvynę.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

DĖMESIO VAŽIUOJANTIEMS. I ŠOKIŲ ŠVENTĘ JAV-BĖSE

Susidomėjusiems dalyvauti stovyklose ir studijų dienuose Š. Amerikoje, liepos-rugpiūčio mėn. atostogų metu, prašome pasiinformuoti su "Jaunimo Sąjunga" (su Aleksu — 275-2619 arba Sandra — 273-3224)

Ten įvyks:

- 1-as Lituanistikos Seminaras (anglų kalboje)
Ohio — JAV-ėse — nuo VII.27 iki VIII.1 d.
- PLJS (ryšių centro) ruošiamas.
- 7-as Lituanistikos Seminaras (lietuvių kalboje)
Ohio — JAV-ėse — nuo VIII.3 iki VIII.17 d.
- 20 Kanados Lietuvių Jaunimo Stovykla — Kanadoje — nuo VIII.17 iki 24 d.

Kitos stovyklos įvyks taip pat liepos-rugpiūčio metu, JAV-ėse ir Kanadoje. Bus skautų ir ateitininkų stovyklos.

Čikagoje, liepos 3 d., įvyks "VIVA EUROPA" veikalo pastatymas. Veikalas yra muzikalas, kuris pasirodė labai sėkmingai Los Angeles, ir dabar gastroliuoja po visas JAV-bėse.

Muzikalas karakterizuoja muzikomis ir puikiausia koreografija įvairius Europos kraštus.

Muzikalą diriguoja Danutė Barauskaitė, ir kuris yra ruošiamas Los Angeles lietuvių.

Reikia rezervuoti bilietus iš anksto, per BLJS.

Pastaba: Stovyklon išrašymas ir muzikalo bilietų rezervaciją galima padaryti iki birželio 22 d..

ATENÇÃO PARTICIPANTES DA "ŠOKIŲ ŠVENTĖ"

Quem estiver interessado em participar de acampamentos e semanas de estudo nos E.U.A. e Canadá, nas férias de julho-agosto, falar com o pessoal da "Jaunimo Sąjunga". (Aleks—275—2619 e Sandra 273—3224).

Algumas das atividades:

- 10 Seminário de Lituanística (em língua inglesa) —
Ohio (E.U.A.) — de 27/7 à 1/8
- 70 Seminário de Lituanística (em língua lituana)
Ohio (E.U.A.) — de 3/8 à 17/8
- 20 Acampamento de Jovens Lituanos do Canadá —
de 17 à 24/8 — Canadá

Os demais acampamentos serão realizados também no período de julho-agosto nos E.U.A. e Canadá. São acampamentos de escoteiros e "ateitininkai".

LITUANIKA YRA VISŲ LIETUVIŲ

Kviečiame visus lietuvius su šeimomis ir artimaisiais dalyvauti birželio mėn. 29 d., JONINIŲ ir PETRINIŲ proga, rengiamoje

IŠVYKOJE I LITUANIKĄ

Programoje: 10:30 val. Šv. Mišios
12 val. pietūs (churrasco ir lietuviški valgiai)
14 val. Šv. Jono loterija, šv. Petro raktai, laužas ir kiti įvairumai.
15 val. kava su pyragais.

Norintieji vykti autobusu ar užsisakyti "churrasco" privalo iki birželio 25 d. užsirašyti klebonijose arba tel: 63,73,44 ir 274.1671.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

MŪSŲ MIRUSIEJI

ŽINUTĖ IŠ RIO

Š. mėn. 9 dieną pasimirė nuo širdies ligos p. BRONISLAVA VYČIENĖ, gim. 17.3.1902. Iš Lietuvos atvyko po karo. Lietuvoje gyveno Šeduvoje, Panevėžio apskr. Paliko liūdinčius:

1. sūnų Vladą Vyčą firmos ESTACAS FRANKI braižytoja, su žmona Dalva, dukterim Eleonora ir sūnum Vladu jr.
2. dukterį Angelę Loureiro su vyru ir dukterimi Ana Paula
3. dukterį Bronislavą su sūnumi Henrike
4. Sūnų Stasį Vyčą su žmona Zilka ir vaikais: Simone, Andrea ir Marcel
5. dukterį Adelę Vyčaitę, Longobardi su vyru ir su sūnumis Alexandre ir Ronaldo.
6. dukterį Marią Vyčaitę, dipl. ekonomistę

Sūnus Vytautas mirė prieš dvejus metus, o p. Bronislavos vyras, p. Vyčas, statybininkas, prieš 11 metų.

Palaidotas Cajú kapuose š. mėn. 10 dieną, dalyvaujant daugeliui lietuvių ir vietinių draugų. Buvo gera motina, gera, gyliai tikinti katalikė. Kalbėdavo su vaikais tik lietuviškai. Vaikai visi mokė lietuvių kalbos, deja anūkai nebemokė močiūtės kalbos.

Septintos dienos Mišios bus birželio 15 d. lietuvių koplyčioje.

JEP.

No dia 3/7, em Chicago, vai ocorrer a apresentação da peça "VIVA EUROPA". É uma peça musical que obteve grande sucesso em Los Angeles e agora está fazendo uma tournée pelos E.U.A.

O musical caracteriza através das músicas e belíssima coreografia várias países da Europa.

É dirigido por Danutė Barauskaitė e está sendo organizado pelos lituanos de Los Angeles.

As reservas devem ser feitas com antecedência por intermédio da BLJS. Obs.: O prazo para fazer a inscrição nos acampamentos ou para reserva de entrada para o musical é dia 22/06.

LIETUVIŲ LAIMĖJIMAI V-OJE IMIGRANTŲ OLIMPIADOJE

Praeitios savaitės rezultatai:

Krepšinis: Lietuva 111 — Japonija 49
Salės Futbolas: Lietuva 8 — Ispanija 7
Stalo Tenisas: Lietuva 3 — Estija 0

DĖMESIO!

kas iki dabar dar neužsimokėjo už ML, tepasinaudoja šiomis dienomis, nes, pradėdant liepos mėnesiui, prenumerata kainuos nebe 300, o 500 kruzeirų. Paskiros kopijos kaina bus jau 10 kruzeirų

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ ŽINIOS

POPIEŽIUS S. PAULYJE

Praeitą penktadienį, birželio 13 d. S. Paulio kardinolas, D. Paulo Evaristo Arns, sušaukė viso miesto kunigus ir vienuolius bei vienuoles pasitarimui dėl Popiežiaus priėmimo.

Šv. Tėvas atskris į S. Paulį—Congonhas liepos 3 d. 9,05 val. Iš ten vyks tiesiausiu keliu atviram automobiliuje į Campo de Marte aerodromą, anapus Tieté upės, kur bus pagrindinis Augščiausiojo Ganytojo susitikimas su didmiesčio gyventojais. Ant aukštai iškelto altoriaus, su netoli tūkstančio kunigų, Popiežius laikys Mišias prieš savaitę paskelbto Palaimintojo ir S. Paulio miesto įkūrėjo Pe Anchieta garbei ir prabilis žmones. Tema: EVANGELIZACIJA. Ta proga bus bus įteikta Popiežiui dovana religinių S. Paulio statistikų bei evangelizacijos uždavinių reliacija.

Po pietų Šv. Tėvas susitiks įbirapueroj su S. Paulio vienuolijom ir apyvarakėj su darbininkais Morumbi. Šitie yra trys didieji Popiežiaus uždaviniai užprogramuoti S. Paulyje.

Kardinolas ragino praveisti tarp žmonių intensyvią katechizaciją apie tikrąją Popiežiaus atsilankymo reikšmę, kad žmonės sugebėtų ją atskirti nuo bet kokios kitos šventės ar šiaip kokios nebūtų didžios asmenybės atsilankymo.

Brazilijos Vyskupų konferencijos sekretorius, Dom Luciano, nušvietė kokiū būdu sekmingai sujungti šį nepaprastą vyki su tautiniu Eucharistiniu Kongresu Fortaleza mieste.

Kun. J. Šeškevičiaus užklaustas Kardinolas, ar nebūtų galima Popiežiaus sutikdinti su komunizmo pavergtų šalių atstovais, atsakė, jog šitas punktas numatytas Kuritiboj ir kad nebeima-

noma pakeisti jau galutinai nustatytos programos

Iš S. Paulio Popiežius skris malūnsparniu į didžiausią Brazilijos Marijos šventovę, Aparecidą.

SVARBU

Nors oficialiai pavergtųjų tautų atstovai nesusitiks su Popiežium, tačiau, kun. Juozas Šeškevičius, per mūsų regionalinį vyskupą Dom Luciano, išgavo 1000 vietų Popiežiaus Mišiose Campo de Marte. Lietuviams atiteks apie 100 vietų. Kas norėtų atstovauti Lietuvai ir dalyvauti Popiežiaus Mišiose, gali kreiptis pas kun. Šeškevičių. Reikalaujami tautiniai rūbai.

SVEČIAS IŠ ŠVEICARIJOS

Kun. Albinas Arminas, iš Šveicarijos, sako pamokslą Prel. Aleksandro Armino palaikų perkėlimo proga iš Maua kapinių į bažnyčios kriptą

Kun. Albinas Arminas, atvykęs iš Šveicarijos savo brolio, a.a. prel. Aleksandro Armino, palaikų pernešimui iš Maua kapinių į bažnyčioje paruoštą kriptą, lankėsi ir Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje bei ML redakcijoje.

Kun. Albinas Arminas, kunigiško darbo ligoninės kapelionas, atvykęs iš kitą miesto ligoninę ir, paskutiniu metu, jam buvo pavesta 7.000 tikinčiųjų parapija. Mat, jaučiama stoka vietinių kunigų. Nors seminaristų skaičius išlėto auga, bet dar reikia laiko, kol kunigų skaičius paslidės.

Todėl jis ir negalėjo ilgiau apsistoti Brazilijoje — birželio 14 tuoj grįžo Šveicarijone.

PRANEŠIMAI

Maloniai kviečiame, lietuves moteris, dalyvauti L.K. Moterų Draugijos SUSIRINKIME, ateinantį sekmadienį, birželio 22 d. 16 val. Jaunimo Namuose, (apatinėje salėje).

Anna Dirsytė Coralon

Pirmininkė

PETRINĖS — POPIEŽIAUS DIENA ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Tradicinės šv. Petro ir Pauliaus Mišios šiemet bus kaip tik birželio 29 d. — sekmadienį 4 val. po pietų parapijos salėje. Ši diena skiriama pasiruošimui Popiežiaus atvykimui į S. Paulo. PROGRAMOJE: Mišios už Petrus, Paulius, Vladus, Jonus ir Antanus. Pranešimas apie Popiežiaus kelionę į Braziliją. Sudėtinės vaisės.

VILA ANASTACIO TA DIENA MIŠIŲ NEBUS.

PLIAS — BRAZILIJOS SKYRIUS

27 birželio, 20:30 val., Rua Lituania, 67 patalpose yra šaukiamas PLIAS narių susirinkimas.

Inž. L. Mitrulius,
Pirmininko pavaduotojas

LAUKIAME VISŲ

Šv. Kazimiero Parapijos

KERMOŠIUJE

BIRŽELIO 21

ŠEŠTADIENI

21 DE JUNHO

PRADŽIA 14 VAL.